

**Juris Canonici Theoria Et Praxis, Ad Forum Tam
Sacramentale quàm contentiosum, tum Ecclesiasticum,
tum Seculare**

Cabassut, Jean

Lugduni, 1698

XXIV. De impedimento vis ac metus; ac generatim quænam consensus
libertas requiratur ad Matrimonium, ad sponsalia, & ad vota. Item de
impedimentis Ordinis, ligaminis, publicæ honestatis, & ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62355](#)

C A P U T XXIV.

*De impedimento vis ac metus; ac generatim quam
nam consensus libertas requiratur ad matrimonium,
ad sponsalia, & ad vota. Item de impe-
dimentis Ordinis, ligaminis, publica honestatis,
& affinitatis.*

Is ac metus illatus duplex distinguitur: unus quidem auferens
omnini voluntarium, seu consensum, dum se aliquis exterius
consentire fingit, sed interius dissentit. Hic metus facit ex ipso
nature jure irritum matrimonium. Alius est metus qui non au-
fert simpliciter voluntarium, sed secundum quid, dum quis simpliciter & ablo-
lute nollet, sed positâ aliquâ contra ipsius voluntatem circumstantiâ, ad
evitandum aliud, quod inde pertimescit incommodum, consentit. Et de isto
statuendum est, quod si talis sit incusus metus, ut in animum constantem
cadere possit, inde sequutum matrimonium sit irritum ac invalidum Jure
Ecclesiastico: si vero levis sit causa metus, validum erit matrimonium, nisi
exortus ex ea levi causa metus talis fuerit, ut omnem abstulerit consen-
sum, solamque induxit dissimulationem externam. Ubi enim nullus
est consensus, nullum potest esse matrimonium. Sciendum tamen, minorem
sufficere in foemina metus causam, quam in viro, propter sexus fragilitatem,
& necessariam subjectionem sub alieno arbitrio, à quo liberius, multoque
facilius viri se subducere, aliisque absque periculo & vituperio commigrare,
fortunamque liberè experiri citra infamiam & periculum valent, ut admonet
Glossa in cap. *Cum locum*, de sponsalibus: *Barbosa ad dictum locum, San-*
chez de Matrimonio lib. 4. disput. 15.

I I. Necesse quoque est, ut ipse quoque gravis metus proficiatur ex
causa libera simul & extrinseca, ut invalidare matrimonium possit: non
vero ab extrinseca & naturali causa, qualis esset si medicus communaretur
interitum ex superabundantia humorum ei qui non iniret matrimonium;
hic enim metus non irritaret sequutum inde connubium. Idem dicendum
de metu extorto ex justa & legitima causa, quantumvis caderet in virum
constantem, ut si raptor metu capitalis poenae consentiat nuptiis cum mu-
liere à se rapta celebrandis, *juxta l. Continet, §. Sed vim, D.* quod metus-
causa

causā. Sed vim (inquit) accipimus atrocem (id est cadentem in constantem animum) & eam quæ adversus bonos mores sit. Hoc tamen scire ad praxim operæ pretium est , quod si mulier nupta , postquam inito conjugio cessavit causa metus (verbi gratiâ si pater ejus obierit , cuius metu se ad nuptias adactam fuisse caufatur) non reclamaverit , sed cum viro postmodum sponte cohabitaverit , non erit audienda , si posthac reclamare velit , cap. Ad id , de sponsal. ubi mulier excluditur quæ invita ex metu nuperat , sed postea per annum cum dimidio cohabitaverat cum marito. Ex tanto enim ac diuturno silentio præsumptio nascitur accessisse tandem ejus consensum.

III. Quia verò circa vim aut metum irritantem tum matrimonia , tum vota , maximè verò religiosæ professionis , frequentes nascuntur in praxi difficultates , ideo materia ista fusius est explicanda. Hoc tamen ad cautio- nem præmoneo de temporalibus Dominis & de Magistratibus qui per vim aut minas , subditas sibi personas adegerint ad contrahenda vel disponenda matrimonia cum illis personis quas prescripserint , quales sunt ipsorum fa- miliares , clientes , amici , cognati , esse ipso facto excommunicatos per Concilium Tridentinum sess. 24. de reform. matrim. cap. 9. & in Gallia per Edictum Blesense art. 281. excidere gradu Nobilitatis , & fieri reos criminis raptus.

IV. Sciendum in primis , voluntatis actus vel esse elicitos , hoc est qui in ipsa voluntate , non verò extra ipsam producuntur : alios esse imperatos , qui scilicet in aliqua alia potentia naturali voluntatis imperio subjecta recipiuntur. Voluntas in suis actibus eliciti cogi non potest ex innata sibi libertate , ut docent Aristoteles lib. 3. Ethic. cap. 1. S. Gregorius Nyssenus lib. 5. Phi-losophiaæ , cap. 1. S. Thomas 1. 2. quæst. 6. art. 4. Sed in suis actibus imperatis per alias facultates exercendis potest voluntas ipsa vim & coactio- nem pati ab extrinseco. Violentum porrò , ut definit Aristoteles lib. 3. Ethic. cap. 2. est quod fit ab extrinseco , passo non conferente vim , id est sponte non cooperante : ut si quis fidelem renitentem & invitum apprehensâ illius manu cogeret thus coram idolo incendere.

V. Porrò ad matrimonii vinculum , necnon ad voti obligationem non semper sufficit consensus utcumque liber , qualis est mercatoris in media tem- petaste verè quidem consentientis mercium suarum projectioni ad vitandum ex naufragio interitum ; qui tamen citra illud mortis imminentis periculum veller proculdubio merces sibi salvas servari. Cæterum ut innotescat qualis metus sufficiat ad invalidandum sive matrimonium , sive votum , distinguen- dus est duplex metus : unus quidem qui est ex causa naturali , qualis esset me- tus gravis infirmitatis , aut mortis , imminentis naufragii , aut ferorum ani- malium. Arque ista species metus , modò adhuc sufficiens consensus ac delibe- ratus , neque emissum votum irritum facit , neque matrimonium , ut constat in exemplis superiùs adductis.

V I. Alius metus est ex causa libera, scilicet homine metum incutiente. In hoc extrinsecè per hominem inculo metu adhuc distinguendum est; aut enim est metus in virum constantem cadens, aut non est: si sit talis ut cadat in virum constantem, iterum opus est distinctione; vel enim metus ille licet infertur, aut illicite: si licet, validum est, sive votum, sive matrimonium, ut si raptor metu pœnæ capitalis compellatur eam ducere uxorem quam rapuit; aut si meretrix legitima pœnæ vitandæ causâ consentiat in religiosam Pœnitentium Monialium professionem: his enim & similibus casibus, & matrimonium, & professionis vota subsisterent, quatenus qui se his astrinxit, causam justam ejusmodi sibi incutiendi metus ex sua culpa dedit. At si talis metus sit injustè incusus, simulque talis sit ut cadere in virum constantem possit, altera opus est distinctione, que est apud Navarram cap. 12. num. 52. vel enim intentio vim ac metum inferentis eò dirigitur, ut votum, seu promissionem matrimonii extorqueat, vel diversum prorsus habet finem. Si, diversum prorsus intendit finem, is qui vovet, aut contrahit, voto suo vel contractu ligatur; sic enim sunt obligatoria captivorum Christianorum vota, si ab injusta sub Mahometanis captivitate liberari contingat: itemque ligar fides matrimonii data illi à quo sperat quis educi ex aliquo malo per malevolum quempiam sibi illato. Sed si vis ac metus hac intentione illicite infertur, ut votum, aut conventione nuptialis ab eo qui patitur extorqueatur, neque valida erit inde sequuta professio religiosa, neque matrimonium, etiamsi qui sic vovit, aut nuptias initivit, verè ac sine fictione in Religionem aut in Matrimonium consenserit. Ita unanimes docent Theologi omnes in 4. Sent. dist. 29. Sanctus Thomas in Summa, 3. p. quæst. 47. art. 3. & 4. & universi Summa. Sed in hoc uno dissident, quod aliqui, ut Sotus, hanc invaliditatem ex tali consensu per metum extorto ascribunt juri naturæ; alii vero probabilius, ut Suarez, Sanchez, Bonacina de matrim. quæst. 3. punct. 8. solo jure Ecclesiastico, cent hanc fuisse professionis religiosa aut matrimonii nullitatem in iustam; quandoquidem hæc ratio nullitatis locum non habet in plerisque aliis, neque impedit susceptionis sacrorum Ordinum validitatem, ut superius probavimus in fine capituli de Ordinis Sacramento. Sanè ubi nullus extisset interior consensus, sed tantum ejus per externa verba simulatio, convenienti omnes, nullam inde oriri obligationem, quanvis huic simulationi levissimus metus causam præbuisset. Vide pariter Bonacinam circa vota ad 2. Decalogi præceptum, disp. 4. quæst. 2. punct. 3. §. 1.

V II. Præterea ad rectum ferendum de promissionis obligatione iudicium, non sufficit rationem habere causæ ob quam facta promissio fuit; sed perspicendum est pariter, an fuerit sufficiens in promittere deliberatio ac judicium: etenim repentinum & improvsum Religiosis capessendæ votum ex metu presentis & periculoli morbi, alterius-

ve urgentis damni nullatenus obligat, ut statuitur in cap. Literaturam, de
voto.

VIII. At verò ubi intervenit liber omnino consensus ad matrimonium, vel ad sponsalia, tametsi inter dispares nobilitate vel opibus personas, inducitur obligatio. Et ubi sola fuerint sponsalia, disparitas illa personarum nihil de obligatione diminuit, modò fuerit sincera promittendi voluntas. Sed ubi facta & simulatoria promissio intercessit, quanvis ille qui sic promisit, non teneatur præcisè titulo sponsalium, quæ utique sine consensu nulla sunt, cap. Thianos duxit 26. de sponsal. attamen tenebitur ducere, tum ratione scandali sequunturi, tum ratione damni injustè per hujusmodi deceptionem illati, si per hanc promissionem extortis copulam à muliere quæ inde contrahit pudoris damnum ac infamiam. At si fœmina ipsa laborabat impudicitiae infamia, aut si copula sic occulta fuit, ut nihil inde famæ detrahatur, is qui sic promisit per fictionem ad nihil tenebitur, nisi ad compensandam prudenter viri arbitrio illatam fœminæ injuriam. Loquimur hinc secundum conscientiae forum; nam in externo foro, si constet de promissione, in hujus favorem judicabitur, & meritò: non enim aliter ibi judicatur de internis, nisi quantum colligitur ex verbis aut actibus externis: neque creditur asseverationi Partis, utpote suspectæ, sine probationibus.

IX. Si vir admodum notabili distantiâ supererit nobilitate, vel gradu, vel opibus fœminam illam, de qua per factam promissionem obtinuit copulam, convenient communiter hac in re Summissæ, non teneri eam ducere, etiam titulo deceptionis, si fœmina sciebat magnam illam imparitatem; sic enim ipsa potius decipi elegit, quam fuerit dolo circumventa. In hoc tamen uno inter se diffentient, quia quidam virum obligant ad dotandam fœminam, vel aliquid ei restituendum, unde æquè commode alteri sua fortis nubere queat. Ita Navarra cap. 22. num. 76. Henriquez lib. 11. cap. 11. num. 2. Azorius 3. p. lib. 5. cap. 5. q. 3. diff. 3: alii que, quorum videtur mihi æquior sententia. At verò Sylvester verb. Matrimonium 4. quæst. 8. Sanchez lib. 1. de matrim. disp. 10. num. 9. Molina tom. 4. disp. 106. conclus. 1. Lessius lib. 2. cap. 10. dub. 3. num. 24. Bonacina de sponsalib. quæst. 1. punct. 2. num. 7. aliisque ad nihil prorsus teneri affirmant. Eadem quoque locum habent ubi ambo sunt notabiliter divitis impares, quanvis nobilitate pares, juxta Navarrum cap. 16. num. 18. Sanchez loco cit. num. 6.

X. Itaque ut rem totam summatis concludam, duplex tenenda est propositio. Prima est: Promissio matrimonii ut obliget, debet fieri cum voluntate se obligandi, quia alias non est promissio; hæc enim essentialiter requirit intentionem se obligandi, ut docent Lessius de justitia lib. 2. cap. 40. dub. 1. num. 6. & Coninch disput. 21. num. 7. & ante hos S. Thomas 2. 2. quæst. 110. art. 3. ad 5. Navarra cap. 18. num. 6. & 7. & confirmatur.

matur per can. *Humanae aures*, 22. quæst. 5. & 1. *Obligationum* 1. D. de actione, Actus enim liberè agentium non operantur ultra ipsorum intentionem, & qua vim omnem suam fortuntur. Per accidens tamen ratione damni infrequentis aut scandali, fictè promittens matrimonium potest obligari ad ipsum contrahendum; ut si ea fictione obtinuerit copulam, aut eam cum honesta fœmina familiaritatem, ex qua gravis est nascitura infamia, nisi eam ducat. Excipiens hinc est casus, quo mulier facile poterat deprehendere viri fictam promissionem ob magnam conditionis disparitatem; vel si ipsa pro virginie se gerens deprehendatur ab alio corrupta. *Lessius lib. 2. cap. 10. dub. 3.* Coninch disput. 22. num. 37.

X I. Secunda propositio est: Is qui fictè promisit, exhibito tamen juramento emisso cum animo seu intentione jurandi, quanvis careat intentione promissi fictè matrimonii contrahendi, tenetur nihilominus matrimonium istud contrahere, non quidem ex promissione quam paulò ante commonstravi esse nullam & invalidam, sed ex vi juramenti, ex quo duplex consurgit peccatum, quatenus jurando non habuit animum implendi quod jurabat, & quatenus ex postfacto non implet obligationem ex juramento contractam. Etsi enim non obligetur ex promissione ficta, obligatur tamen ex religione, ratione juramenti & debite divino Numini reverentiae. *Sanchez lib. 1. de matrim. disp. 9. num. 9.* Coninch disp. 22. num. 51. *Bonacina de sponsalib. quæst. 1. punct. 2. num. 4.* *Sotus lib. 8. de justitia, quæst. 1. art. 7. post medium, Caetanus 2. 2. quæst. 89. art. 7. & alii contra Sylvestrum verb. *Juramentum* 4. quæst. 7. Angelum verb. *Juramentum* 5. num. 32. *Sotum* in 3. quæst. unica, art. 3. D. Bonaventuram dist. 39. art. 3. quæst. 1. *Gabrielem* dist. 39. quæst. 1. art. 2. conclus. 5. quorum ratio in re tanti secundum conscientiam momenti parum videtur solidâ; quia, inquit, juramentum fundatur in promissione, quæ non obligat: ergo neque ipsum. Quæ consequentia falsa est, quoniam juramentum est diversum ab illa promissione vinculum, & sic novam infert obligationem, scilicet religionis, qualē nec haberet ipsa validâ promissio, sed civilem. Et certè si is qui metu injusto compulsus jurat alteri se quod injustè exigitur facturum, verbi gratiâ daturum se triginta nummos alioqui indebitos, tenetur tamen ex vi juramenti promissum implere; multò magis ille vinculo religionis adstringetur qui iniquè & sponte decepit, jurans adimplere quod mala fide & per dolum fictè pollicitus est. Quod autem is qui gravi & injusto metu, aut vi coactus promisit aliquid cum juramento, teneatur ratione juramenti promissionem adimplere, docet S. Thomas 2. 2. quæst. 89. art. 7. & est communis Theologorum sententia, ut restatur *Lessius*, quamdui promissor non fuerit à suo juramento dispensatus. Idemque clare deciditur in cap. *Si vero, de jureundo.**

X II. Secus tamen esset si fuisset quoque factum juramentum, id est si quis

quis simulasset se jurare, nullam habens jurandi intentionem; illud enim apparet ac factum jusjurandam nullum & invalidum esset, nec ullam induceret obligationem, nisi forte ratione scandali, etiam si sic jurando aliquis mortaliter peccasset ex irreverentia & abuso divini nominis, can. *Humanae aures*, 22. quæst. 5. Lefsius lib. 2. cap. 42. num. 4.

XIII. Octavum dirimens impedimentum est sacer Ordo, qualis est Subdiaconatus, cap. unico de voto in 6. Concilium Trident. sess. 24. cap. 9.

XIV. Nonum dicitur ligamen, idest matrimonium verbis de praesenti contractum, et si non consummatum, cum adhuc superstite conjugi. Itaque requiritur certitudo moralis de morte conjugis, ut superstites possit alterum inire conjugium: moralis autem certitudo iudicio prudentis viri relinquitur. Talis autem non est habenda ex absentia multorum annorum, etiam ultra septennium aut decennium; neque ex sola fama, hæc enim non inducit certitudinem apud prudentes viros: sed si vir ingressus prælium post longam expectationem nullatenus comparet, simulque fama refert eum periisse; aut si per literas eorum qui prælio interfuerere, acceptum sit, ipsum interiisse. Navarra cap. 22. num. 54. Bonacina quæst. 3. num. 12.

13. & 14.

XV. Circa hanc materiam pro regula erit quod subjungimus cap. In presentia, de sponsal. In presentia nostra quæsivisti, quid agendum sit de ministeribus quæ viros suos causâ captivitatis vel peregrinationis absentes ultra septennium præsolata fuerint, nec certificari possunt de vita aut morte ipsorum, licet super hoc sollicitudinem adhibuerint diligencem: & pro juvenili etate seu fragilitate carnis nequeant continere, potentes alius matrimonio copulari. Consultationi igitur tuis taliter respondemus, quod quantocumque annorum numero ita remaneant, viventibus viris suis non possunt ad aliorum consortium canonice convolare: nec auctoritate Ecclesie permittas contrahere donec certum nuncium recipient de morte virorum. Hoc idem statuit cap. Dominus, de secund. nupt. addens præterea, quod si dubitans de morte conjugis alterum nihilominus contraxerit matrimonium, tenetur quidem potenti novo conjugi reddere debitum, sed non potest exigere. Et si de prioris conjugis vita postea confiterit, tenetur relictis adulterinis amplexibus ad priorem conjugem reverti.

XVI. Sequitur decimum dirimens impedimentum publicæ honestatis, exurgens ex validis & certis sponsalibus; dirimitque matrimonium cum consanguineis sponsi aut sponsæ in primo gradu, juxta Concilium Tridentinum sess. 24. cap. 3. cum olim extenderetur hoc impedimentum ad quartum gradum, cap. *Ad audiencem*, de sponsalib. Itud honestatis impedimentum non finitur morte, adeo ut frater non possit à fratre suo, qui postea mortuus est, despontatam accipere uxorem, cap. *Si quis despontaverit*, 27. quæst. 2.

XVII. Quæritur, an sicut hoc impedimentum non auferatur per mor-

Ccc tem

tem, ita neque per sponsalium liberam ex mutuo consensu dissolutionem: Temendum est, non cessare, quia impedimenta semel contracta non dependent à contrahentium voluntate, sed ab Ecclesia, qua illa constituit, instituto, & quæ voluit esse perpetuum istud impedimentum, ita ut nec ipsa morte, quā dissolvuntur sponsalia, voluerit solvi hoc impedimentum ex ipsis sponsalibus natum, d. cap. *Si quis de sponsaverit*, 27. quæst. 2. Ita Sanchez lib. 7. disp. 68. num. 21. Bonacina quæst. 3. puncto 11. num. 7. Fagnanus in cap. *Ad audiendum*, de sponsalib. ubi refert ita Romæ judicatum à Sacra Cardinalium Congregatione, die Julii 6. anno 1658. quod Judicium approbavit Alexander Papa VII. qui hanc accuratè examinari questionem julserat, mandavitque *ta deinceps servaretur*. Bonacina quoque meminit alterius similis judicij anterioris per eandem Sacram Congregationem. Itaque opposita opinio Barbosæ de potest, part. 3. alleg. 52. num. 188. & aliorum quorundam non est admittenda.

XVIII. Istiusmodi dirimēnsis impedimentum multo magis oritur ex matrimonio rato, sed non consummato: sed eo casu extenditur ad quartum gradum ex Decreto Pii V. quod incipit, *Ad Romanum*, anni 1568. Coninch disp. 32. num. 70. Bonacina d. quæst. 3. puncto 11. num. 10. contra Toletum & Lopez, qui etiam hoc impedimentum siccere scripserunt in primo gradu.

XIX. Quin etiam nascitur impedimentum istud ex matrimonio invalido, dum in illud matrimonium intervenierit utriusque Partis perfectus consensus: sed istud honestatis impedimentum ex invalido matrimonio emergens non transgreditur primum gradum, cùm tamen olim pertingeret ad quartum gradum, cap. *Sponsam*, de sponsalib. & cap. *Accessit*, de sponsat. impub. Ita Bonacina loco cit. num. 11. allegans ita judicasse Cardinalium Congregationem cum plerisque ab eo citatis, contra Navarram. cap. 22. num. 58. aliosque negantes hoc impedimentum vigere in invalido conjugio.

XX. Quanvis autem Sanchez lib. 7. disp. 70. num. 13. neget huic esse in limento locum in matrimonii clandestinis sine praesentia Parochi & testium initis, qui tamen reliqua approbat ex nullis & invalidis nuptiis impedimenta; prævalet tamen opinio opposita, quam propugnant Coninch disput. 21. num. 47. & disp. 32. num. 70. Filliuci tract. 10. part. 2. cap. 6. quæst. 6. num. 224. Bonacina quæst. 3. punct. 11. num. 18. Henriquez lib. 11. cap. 5. num. 4. addens Congregationem Cardinalium declarasse, clandestinè contractum matrimonium vim habere sponsalium.

XXI. Matrimonia tamen quæcumque ex defectu consensus invalida sunt, nullum prorsus pariunt honestatis impedimentum, ut sunt per vim, aut metum, aut fictionem, aut ab amente vel ebrio, vel ex errore personæ contracta. Quia in re omnes convenient Doctores; nihil enim tam essentiæ matrimonii est ac consensus; reliqui vero irritantes defectus sunt

ex

ex accidentibus & circumstantiis, solusque consensus defectus afficit ipsam efficiatiam matrimonii constitutivam.

X X I I. Jam progrediendum ad affinitatis impedimentum. Est autem affinitas vinculum, seu propinquitas ex carnali copula procedens, sive licita fuerit, sive illicita. Itaque quum duo carnaliter copulantur, sunt affines cum consanguineis alter alterius in eodem gradu in quo alter est consanguineus cum iisdem: exempli gratia, si Sempronius copuletur cum Camilla, idem fiet affinis cum consanguineis Camillae, in pari gradu quo illi sunt consanguinei Camillae, & haec vicissim cum consanguineis Sempronii, adeo ut Camilla per eam copulam fiat affinis in quarto gradu cum eis qui in quarto similiter gradu sunt Sempronio consanguinei.

X X I I I. Verumtamen per hanc copulam non efficitur ut consanguinei Sempronii sint affines consanguineis Camillae, vel ut isti sint affines consanguineis Sempronii: quod adeo verum est, ut duo fratres possint ducere duas forores, & filius illarum ducere, cuius matrem pater ejus duxit, cap. *Quod super his*, de consang. & affin. Eademque ratione potest Sempronius mortuam uxore Camillam ducere viduam fratri Camillae. Quia Sempronius per sui cum Camilla copulam factus est quidem affinis cum fratre Camillae, aliusque ejus consanguineis, non vero cum affinibus Camillae: uxor autem fratri Camillae non est consanguinea, sed solum affinis Camilla.

X X I V. Arbor affinitatis ita constituenda est, ut duæ personæ quæ copulam habuerunt, sint communis stipes ac principium affinitatis: unde duplex confurgit affinitas, linea recta, & linea transversalis. Linea recta locantur ascendentes & descendentes ejus personæ cum qua fuit habita copula. Ascendentes sunt sacer & socrus, vitricus & novica. Descendentes sunt gener & nurus, privignus & privigna. In linea transversa sunt frater & soror: item patruus, amitus, patruelus, aliquie ulteriorum graduum consanguinei, tam paterni quam materni usque ad quartum inclusivè gradum. Nam in affinitate eodem modo recensendi sunt gradus, quo in consanguinitate.

X X V. Affinitas orta ex copula licita, scilicet per matrimonium legitimum, dirimit quolibet aliud matrimonium usque ad quartum inclusivè gradum. Orta vero ex illicita copula dirimit ad secundum inclusivè gradum. Concilium Tridentinum sess. 24. cap. 4. Necesse autem est ad inducendam affinitatem, ut fuerit completa copula cum seminis virilis effusione intra vas debitum. Itaque non confurgit ex præpostero & sodomitico congreßu, neque ex matrimonio rato & non consummato; sed tantum publicæ honestatis impedimentum.

X X VI. Quando matrimonio contracto supervenit affinitas, ut si quis congregatur cum sorore propriæ uxor, conjunx incesti hujus reus privatur jure petendi debitum; tenetur tamen conjugi innocentii illud petenti

Ccc 2 petenti

petenti reddere, cap. 1. & cap. *Transmissa*, de eo qui cognov. consang. uxoris suæ.

X X V I I. Multi Canones impedimentum criminis constituant ex incestu cum affini, interdicentes hujus incestus reis omne prorsus matrimonium; quanvis si contrahant, velint iidem Canones matrimonium esse quidem validum, sed tamen illicite contractum, can. *Quædam*, & can. *Si quis viduam*, 32. quæst. 7. & cap. 1. & cap. *Transmissa*, de eo qui cognov. consang. uxor. suæ. Verumtamen Navarra cap. 22. num. 75. Sanchez lib. 7. disp. 17. num. 8. Coninch disp. 30. num. 26. aliquique apud Sanchez affirmant illa quæ circumferuntur ex septem delictis impedimenta non dirimentia, esse pridem abolita. Sanè videmus in tota Gallia his criminibus implicatos, consentientibus Prælatis, sine ulla dispensatione inire matrimonia.

X X V I I I. Affinitatis impedimentum in recta linea est ab ipso natura jure, omnesque gentes benè institutæ istas in linea recta conjunctiones ut sceleræ execratæ sunt. Constat ex I. Liberis, C. de nupt. & exprobar. Apostolus 1. Cor. 5. Auditur inter vos fornicatio, & talis fornicatio, qualis inter Gentes, ita ut uxorem patris sui aliquis habeat. Et Amos 2. sic expostulat Deus: *Filius ac pater ejus iverunt ad puellam, ut violarent nomen sanctum meum.* Et Levit. 20. ista conjunctio connumeratur cum sodomia & bestialitate, atque asperrimo omnium supplicio coercetur: *Qui supra uxorem filiam, duxerit matrem ejus, scelus operatus est: vivus ardebit cum eis, nec permanebit tantum nefas in medio vestri.* Oppositum autem exemplum Seleuci Regis Syrie, qui cum novisset filium suum Antiochum periculose ægrotare ex languore amoris, quo Stratoniceum novercam deperibat, hanc ei nuptiū dedit, ut referunt Plutarchus in vita Demetrii, & Valerius Maximus lib. 5. cap. 7. connumerandum est inter infamia dedecora, quemadmodum & Persarum fœda licentia, qui liberorum cum propriis parentibus nuptias approbabant, referentibus Herodoto & Quinto Curtio. Quod vero Adonias affectavit nuptias cum Abisag uxore patris sui Davidis defuncti, 3. Reg. 2. nullibi erat affinitas, cum Scriptura testificetur nunquam fuisse à Davide cognitam Abisag: & præterea temeraria fuit illa Adoniae cupiditas, publicaque se pugnans honestati.

CAPUT